

TRÍCH YẾU LUẬN ÁN

MỞ ĐẦU

Tên tác giả: **Đỗ thị Ngọc Phương**

Tên luận án: **Cơ cấu nhóm của trẻ em lang thang và các biện pháp giáo dục thông qua nhóm.**

Ngành khoa học của luận án: **xã hội học**

Mã số: 5.01.09

Số trang của luận án: ~~198~~ trang cộng với 97 trang tài liệu tham khảo và phụ lục.

Tên cơ sở đào tạo: **Khoa xã hội học - trường Đại học Khoa học xã hội và nhân văn.**

NỘI DUNG TRÍCH YẾU

1. Mục đích và đối tượng nghiên cứu của luận án:

- **Mục đích nghiên cứu:** Trên cơ sở nghiên cứu, phân tích những hiểu biết về nhóm của trẻ lang thang và các cán bộ xã hội, phân tích cơ cấu của một số nhóm trẻ lang thang để xác định thực tế hình thành nhóm trẻ lang thang ở một số thành phố lớn, đưa ra những đề xuất về việc sử dụng biện pháp giáo dục thông qua nhóm một cách thích hợp đối với trẻ lang thang nhằm giúp trẻ điều chỉnh nhận thức, hành vi và hướng trẻ vào khả năng tái hoà nhập gia đình, cộng đồng.

- **Đối tượng nghiên cứu:** Cơ cấu nhóm, mối liên hệ tương tác trong nhóm trẻ lang thang và phương pháp tác động thông qua nhóm.

- **Khách thể nghiên cứu:** 670 trẻ em lang thang; 143 cán bộ xã hội và 14 cán bộ nghiên cứu, quản lý; 2 nhóm trẻ thực nghiệm và đối chứng.

2. Các phương pháp nghiên cứu đã sử dụng: Quá trình nghiên cứu chúng tôi đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau:

- **Phương pháp nghiên cứu lý luận:** Xây dựng cơ sở lý luận của vấn đề nghiên cứu, nội dung quan điểm tiếp cận và phương pháp nghiên cứu.

- **Phương pháp điều tra:**

+ Phương pháp trưng cầu ý kiến (anket) đối với TELT, cán bộ xã hội.

-+ Phương pháp phỏng vấn sâu.

-+ Phương pháp Metric xã hội trưng cầu ý kiến nhóm trẻ lang thang nhằm phân tích cơ cấu nhóm TELT.

+ Phương pháp xử lý và phân tích thông tin: sử dụng phần mềm chuyên dụng xử lý và phân tích số liệu dành cho khoa học xã hội SPSS 10.0 for Windows và phương pháp thống kê để xử lý và phân tích số liệu điều tra của luận án.

- Phương pháp quan sát, phân tích hoạt động nhóm trẻ lang thang.
- Phương pháp thử nghiệm: Được tiến hành trong phạm vi hẹp tại một cơ sở nhà tình thương chăm sóc TELT thuộc Quận Đống Đa – Hà Nội.
- Trên cơ sở thực trạng xây dựng nội dung tác động thông qua nhóm theo một quy trình thử nghiệm thảo luận nhóm nhỏ và theo mục tiêu đề ra.
- Dùng phiếu đánh giá đầu vào và đánh giá hiệu quả của phương pháp tác động sau thảo luận nhóm.
- Dùng công thức toán học để so sánh kết quả thử nghiệm.

3. Các kết quả chính và kết luận:

- Luận án đã khái quát được cơ sở lý luận về nhóm nhỏ, cơ cấu nhóm và công tác xã hội nhóm, áp dụng trong trường hợp nghiên cứu đối với TELT.

- Luận án đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu, đặc biệt là phương pháp metric xã hội, để nhận diện đúng về cơ cấu nhóm của TELT và bước đầu thử nghiệm biện pháp giáo dục thông qua nhóm.

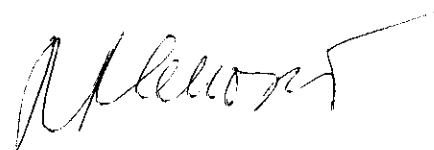
- Các kết quả nghiên cứu đều phản ánh rõ các thuộc tính của cơ cấu nhóm, đó là: quy mô nhóm phù hợp (số lượng người); cấu trúc trao đổi thông tin (giao tiếp, thảo luận nhóm); cấu trúc thiện chí (chấp nhận, khước từ); cấu trúc quyền lực (uy tín và uy lực của một trẻ đối với những trẻ khác trong nhóm); sự lãnh đạo (trưởng nhóm/thủ lĩnh); cấu trúc vai trò; chuẩn mực nhóm (những quy định được nhóm đề ra); vị thế của từng cá nhân trong nhóm. Người cán bộ xã hội cần nắm được những thuộc tính đó, sử dụng những kiến thức này để thúc đẩy tính tích cực của cá nhân nhóm, để hiểu rõ các tương tác trong nội bộ nhóm và để đề ra các chiến lược can thiệp phù hợp.

- Các kết quả nghiên cứu cũng phản ánh một thực tế hiện nay phương pháp giáo dục TELT thông qua nhóm còn chưa được nghiên cứu đầy đủ và chưa được áp dụng một cách rộng rãi. Thử nghiệm bước đầu cho thấy việc tác động giáo dục trẻ theo một quy trình nhất định đã giúp trẻ thay đổi nhận thức, hành vi của trẻ và tạo được bầu không khí tích cực của nhóm theo mục tiêu đề ra.

- Những kết quả nghiên cứu của luận án có thể là tài liệu tham khảo cho công tác nghiên cứu lý luận về nhóm nhỏ, CTXH với nhóm và công tác quản lý, giáo dục trẻ em lang thang trong thực tiễn.

Người hướng dẫn khoa học

Nghiên cứu sinh

PGS.TS Nguyễn An Lịch

Đỗ Thị Ngọc Phương

